

ת"פ 3175/02/20 - שלמה אואנונו נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3175-02-20 מדינת ישראל נ' אואנונו
תיק חיצוני: 556937/2016

בפני	כבוד השופטת סיגל אלבו
מבקש	שלמה אואנונו
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

לפני בקשה לביטול כתב האישום בטענה כי הוגש בניגוד להוראת סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ) ובשילוב הוראת סעיף 149 לחסד"פ.

כללי

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בן שני אישומים. האישום הראשון מייחס לנאשם תקיפה, עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**" או "**החוק**"), האישום השני מייחס לנאשם **איומים**, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

עובדות כתב האישום

2. על פי עובדות האישום הראשון: ביום 20.10.16 בשעה 23:30 ברחוב ארץ חפץ 115 בירושלים, התווכחו הנאשם והגב' מיכל סלנט (להלן: "המתלוננת") אודות סכום של 10,000 ₪ שהמתלוננת הלוותה לנאשם. במהלך הויכוח, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שסטר לה על לחיה. כתומאה מהסטירה נפלה המתלוננת.

3. על פי עובדות האישום השני: ביום 22.11.16 בשעה 14:00 שוחחו הנאשם ומתלוננת בטלפון. במהלך השיחה איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה בגופה בכוונה להפחידה בכך שאמר לה "בפעם הבאה שאני רואה אותך אני אשבור לך את האף".

טענות המבקש - הנאשם

4. הנאשם עותר לביטול של כתב האישום בטענה כי הוגש בניגוד להוראת סעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי והנחיות היועץ המשפטי בעניין משך טיפול בתביעה ועד להגשת כתב אישום.

5. הנאשם טוען כי כתב האישום מדבר על אירועים שהתרחשו בחודשים 10/2016 - 11/2016. החקירה

בתיק הסתיימה בתחילת שנת 2017, כאשר ישנו סיכום של תיק חקירה מיום 21.2.17. אף כי החקירה הסתיימה בחודש 02/2017, הרי שכתב האישום הוגש נגד הנאשם רק ביום 2.2.20, בחלוף שלוש שנים. בפרק זמן זה, לא נעשו פעולות חקירה נוספות, לא נעשתה פנייה לנאשם לצורך שימוע ולא אירע דבר בתיק.

6. כתב האישום הוגש כאמור ביום 2.2.20, לאחר כניסתו לתוקף של סעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי, אשר נתן תוקף חוקי להנחיות היועמ"ש. ההנחיה הרלבנטית היא הנחיה מספר 4.1202, כאשר לפי נוסח ההנחיה שהיה בתוקף במועד הגשת כתב האישום (אשר פורסמה באוגוסט 2010) כתב אישום בעבירות עוון יוגש תוך 12 חודשים. בחודש מרץ 2020 עודכנה ההנחיה ועל-פיה משך הטיפול בעבירות מסוג עוון עומד על 18 חודשים. מכל מקום, הגשת כתב אישום בחלוף שלוש שנים חורגת באופן קיצוני מההנחיה.

7. לטענת הנאשם, קבלת אישור בידעבד אינה אפשרית וכתב האישום בטל מעיקרו.

טענות המאשימה

8. בתגובתה מיום 1.5.22 טענה המאשימה כי כתב האישום כולל שני תיקי פל"א: פלא 556937/16 אשר נגזז ביום 28.3.17, ותיק פל"א 454832/16 אשר נגזז ביום 7.12.16.

9. ביום 28.3.17 ערערה המתלוננת על החלטת הסגירה בתיק הראשון, ולאחר מכן, ערערה על שני התיקים יחד. ביום 25.7.18 פנה עו"ד אלי שרביט לראש יחידת התביעות ירושלים בבקשה לבחון הגשת כתב אישום בשני התיקים.

10. ביום 25.9.19 החליט ראש יחידת התביעות, לאחר עיון בחומר הראיות בתיק, כי יוגש כתב אישום בשני התיקים. לפיכך, בוטלה החלטת סגירת התיקים, והודעה על כך נשלחה לנאשם ביום 26.9.19. ביום 2.2.20 הוגש כתב האישום.

11. המאשימה טוענת כי בהתאם להנחיה 4.1202, במקרה בו הוחלט על סגירת התיק ולאחר מכן התקיימה עילה לפתיחתו מחדש, כמו במקרה בו התקבל ערר המתלוננת, פרק הזמן בו התיק היה סגור לא יימנה בפרקי הזמן לטיפול בתיקי חקירה. מכאן שהתקופה הרלבנטית לבחינת הטיפול בתיק היא מיום פתיחתו מחדש ביום 25.8.19, כאשר בחלוף חצי שנה הוגש כתב אישום. לפיכך, לא נדרשת הסכמת היועמ"ש להגשת כתב אישום.

טענות הנאשם בתשובה לטענות המאשימה

12. במענה לטענות המאשימה, השיב הנאשם כי במועד הגשת כתב האישום, הנחית היועמ"ש אשר היתה בתוקף היא ההנחיה מחודש אוגוסט 2010, וזו קבעה כי תקופת הערר לא תיספר, ובלבד שפרק הזמן לא יעלה על תקופה של שנה. מכאן, שניתן למנות לכל היותר שנה מפרק הזמן בו היה התיק בערר. ממועד בו הוחלט לסגור את התיקים ועד למועד הגשת כתב האישום חלפו כשלוש שנים - חריגה של שנתיים מעבר לשנה שהקנה החוק באותה עת, וכתב האישום הוגש בחריגה של שנה מעבר למועדים שנקבעו בהנחיה. מכאן שחובה היה על המאשימה לקבל את אישור יועמ"ש טרם קבלת החלטה על הגשת כתב אישום.

13. עוד טען הנאשם, כי לא התקיים הליך של ערר. בהתאם להנחיות פרקליטות המדינה, אם הוגש ערר יש

חובה לטפל בו בתוך 90 יום ולהעבירו למחלקת עררים. במקרה זה, המאשימה השתתפה את הטיפול בערר שנתיים וחצי, ובסופו של יום הפנייה לא הועברה לגורם המוסמך לדון בעררים. בחלוף למעלה משנתיים מהיום בו פנה ב"כ העוררת למאשימה, החליטה המאשימה לפתוח את התיק מחדש. מכאן, שבמקרה זה הימשכות ההליך היא כולה תוצאה של התנהלות רשות התביעה, שכן מדובר בתיק שנשאר בשליטת המאשימה לאורך כל התקופה, והעיכוב בהגשת כתב האישום רובץ כולו לפתחה של המאשימה.

תשובת המאשימה

14. בעקבות הדיון שהתקיים ביום 12.7.22, בחנה המאשימה בשנית את טענות הנאשם, ומצאה כי אכן ישנו שיהוי בהגשת כתב האישום בהתאם להנחיה מחודש 08/2010, אשר היתה בתוקף באותו מועד.
15. עם זאת, טענה המאשימה כי בהתאם להנחיה מחודש מרץ 2020 הוארך משך הזמנים לטיפול בהגשת כתב האישום ל-18 חודשים, והזמן לטיפול בערר לא הוגבל, וזאת על רקע ההבנה כי כוח האדם וכמויות התיקים בהם מטפלת התביעה המשטרית אינו מאפשר משך טיפול כפי שנקבע בהנחיה המקורית.
16. עוד טענה המאשימה, כי על אף החריגה ממסגרת הזמנים, יש להחיל במקרה זה את כלל הבטלות היחסית, ועל כן אין מקום לבטל את כתב האישום, אלא ככל שהנאשם יורשע בדינו, יש ליתן לכך משקל בגזירת העונש. מול אינטרס הנאשם לקיומו של הליך מהיר עומד האינטרס של נפגעת העבירה.
17. בנוסף, מרגע הגשת כתב האישום ועד היום, הימשכות ההליכים בתיק רובצת לפתחו של הנאשם. בתיק התקיימו דיונים רבים, כאשר בתחילה הנאשם התעקש לייצג עצמו, ורק ביום 2.2.22 לאחר שהסכים הנאשם להיות מיוצג, הוגשו בקשות בתיק.

דין והכרעה

18. סעיף 57א(א) לחוק סדר הדין הפלילי, אשר נכנס לתוקפו ביום 10.10.19, מורה כי: **"משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנוהלי רשויות החקירה באישור היועץ המשפטי לממשלה ובהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, לפי העניין; לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות כאמור אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה"**.
19. הואיל וכתב האישום הוגש לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 87 לחוק סדר הדין הפלילי, הרי שחלות עליו הוראת סעיף 57א לחוק.
20. הנוסח הרלבנטי של הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1202 בעניין "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן **"הנחיית היועץ המשפטי לממשלה"** או **"ההנחיה"**) הוא כנוסחה מחודש אוגוסט 2010, שכן זה הנוסח שהיה תקף במועד הגשת כתב האישום. בהנחיה זו הוגבל זמן הטיפול בכתב אישום בעבירה מסוג עוון ומסוג פשע שדין עד 10 שנות מאסר ל-12 חודשים מיום **"קליטת התיק ביחידת התביעה ועד למועד קבלת ההחלטה הסופית בדבר העמדה לדין או סגירת התיק"**.
21. אציין, כי בחודש מרץ 2020 עודכנה ההנחיה ונקבע לשם כך פרק זמן של 18 חודשים, אולם הנחיה זו אינה רלוונטית לעניינינו שכן מדובר בכתב אישום אשר הוגש במועד בו הייתה בתוקף הנחיית היועץ המשפטי לממשלה.

בגרסתה מאוגוסט 2010. תחולת ההנחיה החדשה ממרץ 2020 היא אקטיבית, היינו פועלת על מצב הדברים מיום כניסתה לתוקף (לרבות תיקים בהם כתב האישום הוגש לאחר כניסתה לתוקף, (ראו: ע"א 1613/91 ארביב נ' מדינת ישראל, פ"ד מו (2) 765, 780) ואיננה חלה, אפוא, על מצב דברים שקדם לה.

22. הרציונל העומד בבסיס ההנחיה, הוא ביסודו מניעת עינוי דין מהנאשם והגברת אמון הציבור בתביעה הכללית ובמערכת אכיפת החוק. ביסודו של דבר עומדת התפיסה כי להליכים פלייליים מהירים חשיבות רבה כגורם מחנך ומרתיע.

23. כן קובעת ההנחיה עילות שבהתקיימן יעצר מניין פרקי הזמן הקצובים לטיפול בתיק, בפרק שכותרתו: "עילות שאינן נובעות מהתנהלות רשות התביעה". אלה כוללות בין היתר:

א. השלמת חקירה;

ב. פרק הזמן שחלף ממועד העברת בקשה להוצאת תעודת חיסיון ועד הוצאת תעודת החיסיון;

ג. התקופה ששמועד הודעה לחשוד על אפשרות הגשת בקשה לשימוע ועד למועד האחרון של ההחלטה בעניין השימוע או קיומו, כאשר פרק זמן המירבי שבו ניתן יהיה לעצור את משך הזמן הקצוב לטיפול בתיק מטעם זה יעמוד על 6 חודשים, אך ניתן יהיה להאריכה מעבר ל-6 חודשים בהסכמת בא כוחו של החשוד או בהחלטת פרקליט מחוז.

ד. תקופה שממועד הגשת ערר לפי סעיף 64 לחוק סדר הדין הפלילי, על החלטה שלא להעמיד לדין ועד לקבלת החלטה בערר, **ובלבד שפרק הזמן לא יעלה על שנה** (ההדגשה שלי- ס.א.).

24. במקרה זה, הוחלט על סגירת תיקי החקירה ביום 28.3.17 וביום 7.12.16. ביום 28.3.17 ערערה המתלוננת על החלטת הסגירה בתיק הראשון, ולאחר מכן, ערערה על שני התיקים יחד. ביום 25.7.18 פנה עו"ד אלי שרביט לראש יחידת התביעות ירושלים בבקשה לבחון הגשת כתב אישום בשני התיקים. ביום 25.9.19 החליט ראש יחידת התביעות, כי יוגש כתב אישום בשני התיקים. לפיכך, בוטלה החלטת סגירת התיקים. כתב האישום הוגש בחלוף ששה חודשים ממועד ביטול החלטת הסגירה.

25. ראשית, אציין, כי יש טעם של ממש בדברי הסניגור לפיו אין מדובר בטיפול בערר, שיש בו להאריך את משך זמן הטיפול בתביעה, שכן יחידת התביעות לא העבירה את הטיפול בערר למחלקת עררים בפרקליטות, אחא החליטה בחלוף שנתיים לבטל את החלטה על סגירת התיק.

26. אולם גם אם אניח, כי יש להתייחס לכך כערר, הרי שפרק הזמן שלא יובא בחשבון בהתאם להנחיה הוא של שנה לכל היותר, ומכאן שהתקופה שמיום 28.3.17 ועד 28.3.18 (פרק זמן של שנה ממועד הגשת ערר) אינה נמנית בפרק הזמן לטיפול בתיק החקירה. ואולם, גם אם לא מונים תקופה זו, הרי שכתב האישום הוגש בחריגה מן התקופה של 12 חודשים ממועד סיום החקירה, שהרי החקירה הסתיימה ביום 21.2.17, בעוד שבכתב האישום הוגש בחודש 02/2020, בחלוף שלוש שנים, היינו בחריגה של לכל הפחות שנה מפרק הזמן שנקבע בהנחיה.

27. מסקנתי היא, כי כתב האישום הוגש תוך חריגה מפרק הזמן הקבוע בהנחיה, וזאת מבלי שהתקבל אישורו של היועמ"ש לכך מראש או בדיעבד.
28. כעת יש לבחון את השאלה האם יש מקום להורות על ביטולו של כתב האישום. חרף העובדה כי כתב האישום הוגש תוך חריגה מהנחיה, הרי שבנסיבות המקרה לא מצאתי מקום להורות על ביטול כתב האישום. עיון בפסיקה מעלה שפגם מסוג זה אינו מוביל בהכרח לביטול כתב האישום, ועל בית המשפט לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לפגם שנפל בו ולבחון אותו בהתאם לדוקטרינת הבטלות היחסית. כאשר יש להביא בחשבון מחד את עוצמת הפגם שנפל, ומאידך גיסא את משמעות ביטול ההליך מבחינת האינטרס הציבורי. כן, על בית המשפט לבחון גם קיומן של אפשרויות נוספות למתן משקל לפגם בדרך אחרת, לפי העניין. לא אחת נפסק כי פגם בהגשת כתב אישום צריך להיבחן על פי כללי "הבטלות היחסית" ולא כל פגם יוביל לביטול האישום (ראו: רע"פ 2413/99 **גיספן נגד מדינת ישראל**, פ"ד נה (4) 673, רע"פ 4398/99 **עינת הראל נגד מדינת ישראל**, פ"ד נד (3)).
29. במקרה זה, אני סבורה כי אין מקום להורות על ביטול כתב האישום, לנוכח העובדה שהבקשה הועלתה בחלוף למעלה משנתיים מיום הגשת כתב האישום, לאחר שהנאשם בחר לנהל הליך הוכחות כשאינו מיוצג, חרף מספר ניסיונות של בית המשפט לשכנעו להיות מיוצג. הנאשם אף הורשע בדינו ביום 2.12.21, וחזר בו מהודאתו לאחר שהוסדר ייצוגו פעם נוספת.
30. עוד אוסיף, כי ביטול כתב האישום יוביל לתוצאה בלתי הפיכה שכן העבירות המיוחסות לנאשם התיישנו.
31. בנסיבות אלה, ראוי ונכון כי השיהוי בהגשת כתב האישום יובא בחשבון בעניין גזירת העונש, ככל שיורשע הנאשם בדינו.
32. לפיכך, אני דוחה את הבקשה לביטולו של כתב האישום.
33. הואיל וב"כ הנאשם הודיע בדיון מיום 12.7.22 כי עומד על חקירתו של עת/4, החוקר משה לוי, אשר יש לי הכרות אישית עמו, אני פוסלת את עצמי מדלון בתיק.
34. התיק יועבר לסגן הנשיא, כב' השופט י' מינטקביץ, אשר יקבע את המותב שידון בתיק.

ניתנה היום, כ' תמוז תשפ"ב, 19 יולי 2022, בהעדר הצדדים.